

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Natur- og Miljøklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Forslag

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 23. juni 2015 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen FS 67/2013 F:

Fredning af Bolbroengen i Hørsholm Kommune

1. Fredningsforslagets fremsættelse og baggrund

Fredningsforslaget er fremsat den 17. september 2013 af Hørsholm Kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Forslaget er den 17. december 2013 bekendtgjort i Statstidende, Frederiksborg Amtsavis og Ugebladet i Hørsholm.

Forslaget er begrundet med, at Bolbroengen udgør en interessant naturlokalitet i det i øvrigt udbyggede villaområde nord for Rungsted Havn mellem Kystbanen og Strandvejen. Med henblik på at sikre arealet mod en intensiveret udnyttelse har Bolbro Englaug peget på, at der burde gennemføres en egentlig landskabsfredning. Hørsholm Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har derfor besluttet at rejse fredningssag for Bolbroengen. Kommunen og naturfredningsforeningen har fremhævet, at formålet med fredningsforslaget er at beskytte området mod bebyggelse og intensiveret anvendelse, at forbedre området som levested for planter og dyr, at sikre muligheden for aflæsning af landskabets dannelse, og at forbedre offentlighedens adgang til området.

2. Omfang og afgrænsning af fredningsområdet

Området, der er omfattet af fredningsforslaget, udgør knapt 4,6 ha.

I området indgår matr.nr. 11 bl Vallerød By, Rungsted, samt matr. 3 id, 3 tc, 3 sæ og 7000 p Rungsted By, Rungsted, der i alt udgør ca. 44.500 m² og er ejet af Hørsholm Kommune. Endvidere indgår matr.nr. 3 tb Rungsted By, Rungsted, der udgør ca. 1.500 m² ha og er ejet af Det Danske Spejder Korps. Endelig indgår en 55 m lang sti, der går fra Bolbrohøj til fredningsområdet. Stien er ejet af Grundejerforeningen Bolbrohøj.

Afgrænsningen af området udgøres til alle sider af private grunde, der bebygget med villaer med adresser på Bukkeballevvej, Bolbrohøj, Bolbrovej, Hulsøvang og Enghave. Mod sydvest udgøres afgrænsningen dog af Bukkeballevvej og Enghave.

Fredningsområdets nærmere afgrænsning fremgår i øvrigt af fredningskortet, der er en del af denne afgørelse.

3. Beskrivelse af fredningsområdet og de gældende planforhold

Fredningsforslaget indeholder følgende beskrivelse:

”3.1 Landskabsformer og geologi

Landskabet i Nordsjælland er først og fremmest isens og smeltevandets værk. Hovedisen eller Nordøstisen skubbede og dannede for ca 19.000 år siden de jævne nord-sydgående bakker - randmoræner. Randmorænebakkerne kan særligt tydeligt ses i Gribskov. Den efterfølgende Ungbaltiske Isstrøm for ca. 18.000 år siden udvaskede ikke disse bakker forment af den forudgående is, men efterlod store mængder dødis, som ved sin afsmeltning efterlod mange søer og småbakker oven på det landskab som den forudgående is havde skabt. Alt imens isen smeltede, hævede jordskorpen sig som følge af, at isens vægt forsvandt, men vandstanden steg samtidig på grund af den smeltende is. For ca. 16.000-18.000 år siden steg havet hurtigere end landhævningen foregik, og et ishav trængte sig op mod Kattegat gennem Øresund. Dette ishav skar sig ind i kysterne, hvor disse ikke var dækket af en beskyttende kappe af tilbageværende is, og åd af det nøgne og ubeskyttede land og efterlod ishavsskrænter i en afstand af op til 1,5 km fra den nuværende kystlinje i Hørsholm Kommune. Ishavets skrænter ses særlig tydeligt omkring Bolbroengen. Længere mod øst findes kystskrænterne fra det meget senere stenalderhav for 5.000 til 8.000 år siden.

3.2 Historie

Bolbroengen blev på de første kort fra 1750 kaldt Bolbroe Mosze. Navnet Bolbro stammer fra ordet bol eller bul, der betyder en groft tilhugget planke, så Bolbro betyder en bro lavet af en tilhugget planke. Stedets navn gør således opmærksom på det sumpede terræn. Det samme gør navnet på den nærliggende vej Bukkeballevvej. Det første led i dette navn er dyrenavnet buk, altså en hanged. Efterleddet balle kommer af balg, der betyder et hævet stykke jord. I dette tilfælde et stykke jord, der ligger højt i forhold til det omkringliggende, våde lavbundsområde.

Området har på grund af høj fugtighed kun kunnet udnyttes ekstensivt til græsning og har fungeret som overdrev i grænseområdet mellem Rungsted og Vallerød.

3.3 Udstykning fra Rungstedgaard

I perioden 1915 til 1930 bebyggedes området nordvest og sydøst for engen. I 1921 erhvervede Hørsholm Kommune et markareal på 37,5 tdr. land (20,7 ha) fra Rungstedgaard. De 8 tdr. land (4,4 ha) moseareal, der udgør Bolbroengen, blev solgt til en særlig favorabel pris, mod at kommunen ikke ville bebygge arealet, jf. figur 2.

K Ø B E K O N T R A K T

Undertegnede enkefru Laura Dinesen, født la Cour sælger og overdrager herved til Hørsholm sogneråd på Hørsholm Kommunes vegne det markareal af den mig tilhørende ejendom "Rungstedgaard" som ligger nord for Hørsholm-Rungsted vejen mellem Bukkeballevvej og Bolbrovej. Handelen er indgået på føl-

KØBEREN
HØRSHOLM

1.

1 moseareal

2.

Det solgte areal må ikke udstykkes i mindre parceller end 3000 kvadratalen, og det nedenfor i § 3 nævnte moseareal må ingensinde bebygges uden sælgerens samtykke. Køberen har fuld hegnspligt.

Figur 2: Udsnit af købskontrakt hvoraf det fremgår, at det erhvervede moseareal ingensinde må bebygges uden sælgers samtykke.

3.4 Tennisbaner, nyttehaver og klubhuse mv.

Der anlagdes tennisbaner i det sydvestlige hjørne i 1925 (del af matr. nr. 3id), og der blev bygget et tennishus i 1933-1934 (matr. nr. 3tb). Tennishuset er tegnet af arkitekt Ove Huus, der havde sommerhus på Bolbrovej og har tegnet adskillige enfamiliehuse i Hørsholm. De nyeste, østlige tennisbaner er anlagt oven på en tørvegrav, som kan ses på et luftfoto fra 1945. På dette foto kan også nyttehaverne i fredningsområdets østlige rand erkendes, så nyttehaverne er sandsynligvis anlagt under 2. Verdenskrig, hvor fødevareforsyningen har været under pres.

Spejderhusene opførtes i 1963 og 1967. I 2010 frasolgtes det sydvestlige hjørne, hvor både et spejderhus og tennishuset er beliggende (matr. nr. 3tb), til Det Danske Spejderkorps og anvendes af spejdergruppen Folehave. Beliggende på matriklen øst for spejderhusene (matr. nr. 3tc) er endnu et klubhus, som i dag lejes af Hørsholm og Omegns Jagtforening, men ejes af kommunen. Fra Enghave er der adgangsvej til et parkeringsareal (matr. nr. 7000p).

I 2012 etableredes et underjordisk forsinkelsesbassin i den nordlige ende af arealet (del af matr. nr. 11bl).

3.5 Beskyttede naturtyper og fauna

Ca. 3 ha af det omfattede areal er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. De beskyttede naturtyper fremgår af fredningskortet, jf. kortbilag 1. ...

Hovedparten af arealet på begge sider af Bolbrorenden er beskyttet som lysåben mose med dominans af græsarter. Herudover ses en række urter, hvoraf størstedelen er knyttet til fugtig bund, jf. artsliste bilag 4. Bemærkelsesværdig er en forekomst af engblomme, som efterhånden er en meget sjælden art i Danmark, og som kun kendes ganske få steder som vildtvoksende i Nordsjælland. En enkelt Maj-Gøgeurt er registreret både i 2010 og 2012. I begge tilfælde blev planten desværre opgravet og fjernet, men forhåbentlig kan iværksættelse af den rette pleje samt formidling af området bevirke, at en mindre bestand etablerer sig på arealet.

Figur 3: Engblomme, Tykskulpet Brøndkarse og snog.

Syd for Bolbrorenden findes en mindre skovmose som hovedsagelig er bevokset med store piletræer med en bundflora af forskellige urter. Enkelte kæmpebjørneklo er fundet i området. Længst mod vest op til Bukkeballevej findes et mindre engareal. Store dele af arealet er artsfattigt med dominans af bl.a. engrapgræs og stor nælde.

Af fauna i området kan nævnes grøn frø samt stor og lille vandsalamander. Området har været levested for snog, men da bestanden af frøer er gået tilbage, er snogen forsvundet fra området. Ved pleje af mosen i form af vandstandshævning og slyngning af åen kan området potentielt blive levested for snogen igen. Af sommerfuglearter er der observeret det hvide C, det hvide W og skovblåfugl, og af fugle er der observeret skovhornugle, tomsanger og en række rovfuglearter.

3.6 Bolbrorenden

Bolbrorenden tilledes overflade- og drænvand fra Vallerød vest for Kystbanen. Vandløbet forløber rørlagt bortset fra en del af strækningen over Bolbroengen. 1250 m er rørlagt, og 259 m er åbent. Vandløbet er målsat C1, dvs. som rørlagt, men det tilstræbes at opnå bedre kvalitet på den åbne strækning over Bolbroengen. Vandløbet var tidligere belastet af spildevand, men nu tilledes kun overfladevand og drænvand.

I 2009 blev faunaforholdene i den åbne del af Bolbrorenden undersøgt. Faunaklassen¹ blev bedømt til 3, dvs. ringe biologisk vandløbskvalitet, og den fysiske tilstand blev bedømt som "ringe". Der er dog konstateret vigtige arter som vandsalamander i vandløbet, og der er en rig billefauna i vandløbet. Der er i 2012 etableret et 2000 m³ stort forsinkelsesbassin i det nordøstlige hjørne af Bolbroengen, og i den forbindelse er 20 m af den rørlagte strækning af vandløbet blevet åbnet og genslynget sammen med yderligere 60 m af den åbne strækning.

Fredningen vil ikke være til hinder for, at vandindvindingen i området kan fortsætte, ligesom der fortsat kan udføres vedligehold på tekniske anlæg, teknikhuse til vandindvindingsboringer (råvandsstationer) samt åmålestationer eller lign. Der kan ligeledes foretages naturpleje og -

¹ Ud fra kendskabet til dyrenes krav til deres omgivelser - såvel vandkemi som fysiske forhold i vandløbet - kan der bedømmes en biologisk vandløbskvalitet. Dette gøres ud fra Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) med faunaklasser fra 1-7, hvor faunaklasse 1 er karakteriseret ved et ensidigt eller manglende dyreliv, mens faunaklasse 7 er kendetegnet ved et meget varieret og alsidigt dyreliv.

genopretningsprojekter der forbedrer naturtilstanden for Bolbroeng eller Bolbroende, herunder ændring af Bolbroendes løb, hævet grundvandsspejl, hegning mv.

Figur 4: Luftfoto

3.7 Gældende planforhold

Fredningsområdet er i kommuneplanen, Helhedsplan 2009-2012, udlagt som rammeområderne 1.R9 og 1.R10, som henholdsvis "offentlige formål (sportsanlæg)" og "grønt område, eng". 1.R9 omfatter de 3 matrikler mod Enghave og 1.R10 omfatter resten af Bolbroengen. Desuden er adgangssten/tilkørslen fra vejen Bolbrohøj en del af rammeområde 1. B20.

Området er omfattet af "Partiel Byplanvedtægt 6" (1963), og "Tillæg 1 til partiel Byplanvedtægt 6" (1972), som ophæver bestemmelserne i § 2, stk. 2, [om stier] og § 4, stk. 1 og stk. 2, [om offentlige anlæg] i "Partiel byplanvedtægt 6".

"Tillæg 1 til partiel byplanvedtægt 6" fastsætter i §§ 2 og 3 bestemmelser om områdets anvendelse og bebyggelsens omfang og placering. For områdets anvendelse er fastsat følgende:

”Hele området udlægges til offentlige formål. Delområde A skal friholdes for bebyggelse, men på området tillades etableret vandforsyningsanlæg, oplagsplads for vejmaterialer, stianlæg og anlæg til fritidsformål.

Inden for delområde B må der udføres parkeringsanlæg og anlæg til brug for fritidsformål samt opføres bebyggelse, der har tilknytning til anvendelsen af delområderne A og B.”

Byplantillæggets delområde A svarer til fredningsforslagets delområde 1 og 2 samt den del af delområde 3 hvor der p.t. er tennisbaner. Byplantillæggets delområde B, som er en del af fredningsområdet delområde 3, svarer til matriklerne 3tb og 3tc samt størstedelen af matrikel 7000p Rungsted by, Rungsted.

I område A er der anlagt 6 tennisbaner og i område B opført 3 klubhuse, som i 2013 benyttes af henholdsvis Hørsholm-Rungsted Tennisklub, spejdergruppen Folehave og Hørsholm og Omegns Jagtforening.

Matr.nr. 3tb, 3tc og 7000 p Rungsted By, Rungsted er udstykket fra matr.nr. 3id, Rungsted By, Rungsted. For matr. nr. 3tb gælder, at arealet er solgt til Det Danske Spejderkorps med tilbagekøbspligt under visse forudsætninger.

3.8 Offentlighedens adgang

Der er i dag offentlig adgang til hele området. Der er en gennemgående sti langs Bolbrorenden fra Bukkeballevvej i det sydvestlige hjørne til Bolbrovej i det nordøstlige hjørne. Der går desuden en sti ned til engen fra Bolbrohøj mod nord, og der er et åbent areal mod øst mod Hulsøvang. Endelig går der en sti i en stor bue fra den gennemgående sti omsluttende en væsentlig del af engens sydøstlige del, se fredningskortet kortbilag 1.

3.9 Friluftsliv

I områdets sydvestlige hjørne ligger der 6 tennisbaner, som anvendes af Hørsholm-Rungsted Tennisklub, mens grunden ejes af Hørsholm Kommune. Tennisklubben har ret til at anvende tennishuset, som er beliggende på matr. nr. 3tb, Rungsted By, Rungsted, som ejes af Folehave spejdergruppe. Hørsholm Kommune har under visse forudsætninger tilbagekøbspligt.

Huset på matr. nr. 3tb, Rungsted By, Rungsted, anvendes af Folehave spejdergruppe, mens Hørsholm og Omegns Jagtforening lejer huset på adressen Enghave 38 (matr.nr. 3tc, Rungsted By, Rungsted).

I områdets østlige rand findes der 18 nyttehaver, der kan lejes for et år af gangen af Hørsholm Kommune. Nyttighederne må ikke bebygges og/eller bebos på nogen måde, og ukrudt skal bekæmpes.

Figur 5: Tennisbaner i det sydvestlige hjørne.

3.10 Delområdeinddeling

For at lette den fremtidige administration af det samlede fredningsområde, inddeles fredningsområdet i 3 delområder, som er nærmere beskrevet nedenfor, jf. kortbilag 1. For hvert af delområderne foreligger forskellig status med hensyn til naturtilstand, brugsaftaler mv.

- Delområde 1. Hovedområdet svarer i afgrænsning til de § 3-beskyttede områder samt nyttehaver og adgangsveje/stier. Administrationen heraf skal foregå i overensstemmelse med gældende plejeplan og med henblik på at sikre og forbedre vilkårene for plante- og dyrelivet samt at sikre offentlighedens adgang. Nyttehaverne udgør den østlige afgrænsning af arealet og forventes afviklet successivt, efterhånden som lejeaftaler opsiges.
- Delområde 2. Det nordlige område med nedgravet forsinkelsesbassin. Fredningsbestemmelserne skal sikre, at området naturgenoprettes med henblik på evt. at vokse ind i en § 3-beskyttelse.
- Delområde 3. Tennisbaner, klubhuse og p-plads. Arealet pålægges en hvilende fredning, der træder i kraft, når/hvis den nuværende brug ophører. Herefter skal fredningsbestemmelserne sikre, at området naturgenoprettes med henblik på atter at vokse ind i en § 3-beskyttelse."

4. Forslag til fredningsbestemmelser

Af forslaget til fredningsbestemmelser fremgår blandt andet:

"...

§ 3 Bestemmelser for delområder

...

Delområde 1B

Nyttehaverne (del af matr.nr. 3id, Rungsted By, Rungsted, og del af matr.nr. 11 bl, Vallerød By, Rungsted) kan forblive på stedet. Ved opsigelse skal arealet ryddes for kulturplanter, planteaffald og alle andre konstruktioner og anlæg, såsom drivhuse, skure, hegn, fliser, borde og bænke mv. Arealet skal herefter naturgenoprettes, således at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

...

§ 4 Bebyggelse og udstykning

Der må ikke opføres ny bebyggelse eller tilbygning af nogen art.

Der må ikke ske yderligere udstykning til nyttehaver eller andet.

...

§ 5 Faste konstruktioner og anlæg

...

Fredningen er ikke til hinder for, at vandindvinding kan ske som hidtil, og der kan som hidtil udføres vedligehold på underjordiske tekniske anlæg og teknikhuse til vandindvindingsboringer (råvandsstationer). ... Teknikhusene kan afskærms med beplantning. ...”

5. Sagens gang og de fremkomne synspunkter

Der har været afholdt offentligt møde den 23. januar 2014 i Fritidshuset på Vestre Stationsvej 12.

Der er foretaget besigtigelse af området den 12. juni 2014.

På det offentlige møde uddybede repræsentanter for Hørsholm Kommune og Danmarks Naturfredningsforening det stillede fredningsforslag og der fremkom en række synspunkter fra de fremmødte som anført i referatet fra mødet, herunder at der burde opsættes en aflåselig bom ved adgangen til området fra Bolbrovej.

Fredningsnævnet har efterfølgende modtaget skriftlige indlæg, i hvilke synspunkterne, der blev fremført på det offentlige møde, er blevet uddybet.

Bolbro Englaug har i et indlæg af 9. februar 2014, der er afgivet på laugets vegne af Susanne Brandt, Preben Keil og Finn Wolner udtalt anerkendelse af det arbejde, der er udført af sagsrejsere. Englaug har endvidere takket for at være blevet taget med på råd ved udarbejdelsen af fredningsforslaget. Der er dog i indlægget fremsat indvendinger mod § 5 i forslaget til fredningsbestemmelserne. I forslaget er det anført, at teknikhusene kan afskærms med beplantning. Efter oplysninger,

som Bolbro Englaug har indhentet fra Sjælsø Vandværk, bliver der altid brugt hassel til beplantning rundt om vandværkets teknikhuse. Hasseltræerne bliver plantet i en afstand af 2 m fra husene og bliver omkring 15 m høje. Teknikhusene er 2 m lange, og der vil derfor blive tale om en hasselskov med en diameter på 9 m. Der er 5 teknikhuse på fredningsområdet, og der vil derfor fremkomme 5 hasselskove, der er 15 m høje. Dette vil ødelægge hele idéen om, at Bolbroengen skal være et lysåbent område. Bolbro Englaug har derfor bedt om, at forslaget om afskærmningen udgår, og har peget på, at Laura Dinesens ønske om mosearealets åbne karakter herved respekteres.

Det er endvidere anført af englauget, at forslaget til fredningsbestemmelserne om nyttehaverne, der er omfattet af Delområde 1B, bør udformes således: ”Ved opsigelse fra kommunen eller de nuværende lejere skal arealet ryddes for kulturplanter og alle andre konstruktioner og anlæg såsom drivhuse, skure, hegn, fliser, borde, bænke m.v., og arealet herefter naturgenoprettes.”

Der er endelig peget på, at det bør tilsikres, at Bolbroengen bevarer sit lidt vilde udseende, og at den ikke omdannes til en park med søer, bænke og borde.

Fredningsnævnet har tillige modtaget et indlæg af 28. marts 2014 med angivelse af, at det er afgivet af Bolbro Englaug. Det er dog ikke oplyst, hvilke personer i englauget, der har udformet indlægget. I indlægget er det anført, at nyttehaverne på ingen måde bør indgå i fredningen.

Hørsholm og Omegns Jagtforening har i et indlæg af 24. februar 2014, der er afgivet på foreningens vegne af Flemming Eilsø, anført, at fredningen ikke bør være til hinder for, at et øget pladsbehov til fritidsformål i Delområde 3 imødekommes. § 4 i forslaget til fredningsbestemmelserne, hvorefter der ikke må opføres nye bebyggelser eller tilbygninger af nogen art, bør derfor indeholde en tilfølgende bestemmelse om, at Delområde 3 ikke er omfattet af byggeforbuddet.

Birgitte Rasmussen har i et indlæg af 31. marts 2014 udtalt sin støtte til, at der sker fredning af området. Hun har endvidere særligt fremhævet, at nyttehaverne har eksisteret siden begyndelsen af 1940'erne, og at de har overlevet den mangeårige periode, i hvilken det har været umoderne at dyrke sine grøntsager selv. Efterhånden er byhaver, taghaver, dyrkningshaver og skolehaver igen blevet populære. Nyttehaverne er unikke i et område som Rungsted, og de er mødested for mange forskellige mennesker. Birgitte Rasmussen finder, at nyttehaverne har kulturhistorisk værdi, og at de derfor bør indgå i fredningen. Hun har dog tilføjet, at de tre sydligste haver ligger på mosejord og er blevet vandlidende. Hun finder derfor, at disse haver bør genoprettes til mose.

Kirsten Rasmussen har i et indlæg ligeledes af 31. marts 2014 støttet synspunktet fra Birgitte Rasmussen om, at nyttehaverne inddrages i fredningen. Det bør sikres, at nyttehaverne kommer til at fremstå i harmoni med selve engens vilde karakter. Dette kan ske ved udformningen af plejeplanen og særlige retningslinjer for brugen og pasningen af haverne.

Hørsholm Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har på baggrund af det offentlige møde og efter at have modtaget de indkomne indlæg afgivet bemærkninger hertil i et brev af 10. juni 2014. Det er heri bemærket, at der ikke er fremkommet bemærkninger vedrørende fredningens afgrænsning. De fremkomne synspunkter har imidlertid afstedkommet, at sagsrejserne har fundet behov for at ændre udformningen af forslaget til fredningsbestemmelserne vedrørende nyttehaver, beplantning ved teknikhuse og opsætning af bom ved adgangen fra Bolbrovej. Særligt vedrørende bestemmelserne om nyttehaverne er det fundet hensigtsmæssigt at tydeliggøre bestemmelserne, således at der ikke sker en sammenblanding af kommunens roller som grundejer, udlejer og plejemyndighed. Der er ikke fundet grundlag for at ændre forslaget om forbud mod bebyggelse i områ-

det, da dette efter kommunens og naturfredningsforeningen opfattelse, vil stride i væsentligt omfang mod fredningsforslagets baggrund og formål.

De omhandlede ændringer til forslaget til fredningsbestemmelser er præciseret således:

I ”§ 3 Bestemmelserne for delområderne” indsættes følgende nye forslag:

” Delområde 1 B

Nyttehaverne (del af matr.nr. 3id, Rungsted By, Rungsted, og del af matr.nr. 11bl Vallerød By, Rungsted) kan forblive på stedet. I området må ikke anbringes nogen form for drivhuse, skure, hegn eller fliser. Ved helt eller successivt ophør skal lodderne ryddes for kulturplanter, planteaffald og alt andet løsøre.

Arealet skal herefter naturgenoprettes, således at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Sådanne naturgenopretningstiltag skal beskrives nærmere i en plejeplan. Herefter administreres området som delområde 1A.”

I ”§ 5 Faste konstruktioner og anlæg” udgår 3. sidste afsnit, sidste sætning: ”Teknikhusene kan afskærmes med beplantning”. Alternativt er det foreslået, at bestemmelsen udformes således. ”Teknikhusene kan afskærmes med beplantning, dog kun med Fredningsnævnets tilladelse.”

I ”§ 7 Offentlighedens adgang” tilføjes som nyt afsnit 3: ”Fredningen er ikke til hinder for, at der opsættes aflåselig bom for kørende trafik ved adgangen fra Bolbrovej.

6. Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Fredningsnævnet tiltræder, at fredningsområdet, der er beliggende i et udbygget byområde, har væsentlige kulturhistoriske, landskabelige og rekreative kvaliteter. Endvidere har området et rigt og varieret dyre- og planteliv. En fredning vil være i overensstemmelse med forudsætningerne for kommunens erhvervelse af området i 1921 og med de efterfølgende planmæssige reguleringer. Forslaget om fredning tages derfor til følge.

Fredningen omfatter følgende ejendomme:

Lb.nr. 1. Matr.nr. 11 bl Vallerød By, Rungsted, ejer Hørsholm Kommune,	26.341 m ²
Lb.nr. 2. Del matr.nr. 11 fa Vallerød By, Rungsted, (Sti), ejer Gr.ejerforen. Bolbrohøj,	55 lbm
Lb.nr. 3. Matr.nr. 3 id Rungsted By, Rungsted, ejer Hørsholm Kommune,	14.852 m ²
Lb.nr. 4. Matr.nr. 3 tb Rungsted By, Rungsted, ejer Det Danske Spejderkorps	1.434 m ²
Lb.nr. 5. Matr.nr. 3 tc, Rungsted By, Rungsted, ejer Hørsholm Kommune,	1.192 m ²
Lb.nr. 6. Matr.nr. 3 sæ, Rungsted By, Rungsted, ejer Hørsholm Kommune,	279 m ²
Lb.nr. 7. Matr.nr. 7000 p Rungsted By, Rungsted, (Parkeringsplads), ejer Hørsholm Kommune	1.887 m ² .

7. Fredningsbestemmelser

Fredningsnævnet tager endvidere forslaget til fredningsbestemmelser til følge med de ændringer, der følger af bemærkningerne i sagsrejsernes brev af 10. juni 2014.

Herefter fastsættes følgende fredningsbestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

Formålet med fredningen er:

- at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedmulighederne for plante- og dyreliv
- at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter
- at skabe grundlag for at der kan ske naturpleje, naturgenopretning og genskabelse af den naturlige hydrologi
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang

§ 2 Bevaring af området

Fredningsområdet skal bevares i sin nuværende tilstand, med mindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra fredningsnævnet, f.eks. i forbindelse med naturgenopretning, naturforbedring eller rekreativ anvendelse. Fredningsnævnet kan bl.a. godkende frilægning og slyngning af vandløbet.

§ 3 Bestemmelser for delområder

Området inddeles i tre delområder, jf. fredningskortet, kortbilag 1.

Delområde 1A

Arealet har naturformål. Forvaltningen af arealet skal tilrettelægges så den opfylder formålet med fredningen, således at vilkårene for plante- og dyrelivet sikres og forbedres samt at offentlighedens adgang sikres. Forvaltningen skal således foregå i overensstemmelse med gældende plejeplan.

Arealet må ikke omlægges, jordbehandles, drænes, opdyrkes, tilplantes, tilsås, gødskes eller sprøjtes med bekæmpelsesmidler. Plejemyndigheden kan dog anvende plantegift til bekæmpelse af invasive arter, f.eks. bjørneklo, såfremt andre metoder ikke er hensigtsmæssige og såfremt der anvendes metoder med et minimalt forbrug af sprøjtegifte. Sådanne tiltag skal beskrives i plejeplanen.

Undtaget fra ovenstående er stier/adgangsveje fra henholdsvis Bolbrohøj (del af matr.nr. 11 fa, Vallerød By, Rungsted) og Hulsøvang (matr. nr. 3sæ Rungsted By, Rungsted samt del af matr.nr. 11bl Vallerød By, Rungsted). Disse skal fastholdes som adgangsveje og skal som minimum slås en gang årligt.

Delområde 1B

Nyttehaverne (del af matr.nr. 3id, Rungsted By, Rungsted, og del af matr. nr. 11bl, Vallerød By, Rungsted) kan forblive på stedet. I området må ikke anbringes nogen form for drivhuse, skure, hegn eller fliser. Ved opsigelse skal arealet ryddes for kulturplanter, planteaffald og alt andet løsrø.

Arealet skal herefter naturgenoprettes således at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Sådanne naturgenopretningstiltag skal beskrives nærmere i en plejeplan. Herefter administreres området som delområde 1 A.

Delområde 2

Arealet skal naturgenoprettes således at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Sådanne naturgenopretningstiltag skal beskrives nærmere i en plejeplan. Herefter administreres området som delområde 1 A.

Delområde 3

Anvendelsen til fritidsformål samt parkeringsplads kan indtil videre fortsætte som hidtil, og arealernes drift og pleje reguleres ikke. Når anvendelsen til fritidsformål ophører, skal det aktuelle areal naturgenoprettes således, at der på sigt kan udvikle sig en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Herefter administreres området som delområde 1 A. Naturgenopretningstiltag skal beskrives nærmere i plejeplanen.

§ 4 Bebyggelse og udstykning

Der må ikke opføres ny bebyggelse eller tilbygning af nogen art.

Der må ikke ske yderligere udstykning til nyttehave eller andet.

Der må ikke opføres drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager, koloni- og nyttehaver mm. på arealet.

§ 5 Faste konstruktioner og anlæg

Der må ikke etableres faste anlæg og konstruktioner samt henlægges affald. Eksempelvis må der ikke ske anlæg af oplags- og lossepladser, sportsanlæg såsom skydebaner, landingsbaner for modelfly m.m. Der må ej heller anbringes tårne, jagtstiger, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer og master, ligesom der ikke må føres luftledninger over arealerne.

Parkeringspladsen på matr. nr. 7000p Rungsted By, Rungsted må ikke udvides og der må ikke anlægges nye parkeringspladser på fredningsområdet.

Der må ikke anbringes campingvogne eller lignende, og teltslagning må ikke finde sted. På matr.nr.3tb og 3tc, Rungsted By, Rungsted, kan der kortvarigt slås telte og pavilloner op i forbindelse med aktiviteter i klubhusene.

Fredningen er ikke til hinder for etablering og vedligeholdelse af tekniske anlæg, åmålestationer eller lign. til overvågning af Bolbrorende.

Fredningen er ikke til hinder for, at vandindvinding kan ske som hidtil, og der kan som hidtil udføres vedligehold på underjordiske tekniske anlæg og teknikhuse til vandindvindingsboringer (råvandsstationer). Ved udskiftning af teknikhuse ved vandindvindingsboringer, skal disse beklædes med træ, i den af plejemyndigheden godkendte farve, med sidemål under 1,53 m x 2,14 m og 1,67 m højde.

Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til bygninger der anvendes til fritidsformål.

Der må på foranledning af plejemyndigheden opsættes informationstavler til formidling af fredningen.

§ 6 Terrænændringer mv.

Der må ikke foretages terrænændringer, herunder hverken opfyldning, afgravning eller planering.

Deponering må ikke finde sted, ej heller haveaffald, husdyrgødning eller vejmateriel.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning og oprensning i området.

Uanset pkt. 1 kan der efter forudgående tilladelse fra fredningsnævnet gennemføres naturgenopretning i fredningsområdet, jf. § 8. Et sådan projekt skal beskrives nærmere i en plejeplan.

§ 7 Offentlighedens adgang

Der er fri fladefærdsel for gående til hele området.

Enhver brug af motoriserede køretøjer er ikke tilladt, undtaget herfra er kørsel i forbindelse med naturpleje og naturgenopretning samt ved servicering af vandindvindingsanlæg og forsinkelsesbassin.

Fredningen er ikke til hinder for, at der opsættes aflåselig bom for kørende trafik ved adgangen fra Bolbrovej.

Eksisterende stier, som vist med særlig signatur på fredningskortet, kortbilag 1, må ikke nedlægges og skal holdes åbne for passage. Fredningsnævnet kan godkende, at stiers nuværende trace kan ændres, hvis der er særlige samfundsmæssige begrundelser, og hvis den samlede stiforbindelse gennem området opretholdes.

Plejemyndigheden kan af hensyn til beskyttelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler om begrænsning af offentlighedens færdsel i området, såfremt der er dokumentation herfor.

§ 8 Naturpleje og naturgenopretning

Plejemyndigheden er Hørsholm Kommune.

Plejemyndigheden kan i henhold til en plejeplan for området foretage naturpleje på de § 3- beskyttede naturtyper eng, lysåben mose og skovmose.

Plejeplanen skal udmønte fredningens formål. I plejeplanen kan der f.eks. fastsættes bestemmelser om afgræsning, høslet og fjernelse af afskåret materiale mv., med henblik på at sikre, at områderne i det væsentligste holdes åbne og eksisterende beplantning kan fjernes, hvis dette er i overensstemmelse med fredningens formål. I henhold til vandløbsregulativet for Bolbrorenden kræver afgræsning langs Bolbrorenden tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

I plejeplanen kan der endvidere fastsættes bestemmelser om metode til omdannelse af tennisbaner, nyttehaver mv. til naturarealer efter ophør af den nutidige anvendelse. Metoder hertil kan fx være fjernelse af det øverste, kulturpåvirkede lag og efterfølgende naturlig succession indtil en naturtype lig resten af Bolbroengen er opnået.

Pleje af privatejede arealer skal ske uden udgift for den enkelte ejer og med ejerens samtykke, eller i mangel heraf med fredningsnævnets godkendelse. Ejer har ret til selv at udføre plejen inden for en af plejemyndigheden fastsat frist. Ved træfældning tilfalder det fældede træ ejeren, såfremt det fjernes inden en af kommunen fastsat frist, og ellers tilfalder træet plejemyndigheden. Ejeren kan ikke stille krav om opskæring, sammenkørsel eller kørsel til fast vej.

Plejemyndigheden skal udarbejde en plejeplan som forhandles med Danmarks Naturfredningsforening.

Såfremt der er uenighed mellem disse træffer Fredningsnævnet afgørelse i sagen, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn, for tiden bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006.

Forslag til første plejeplan skal foreligge senest 1 år efter fredningens gennemførelse og efterfølgende revideres hvert 5. år.

Fredningen er ikke til hinder for naturgenopretningsprojekter der forbedrer naturtilstanden for Bolbroeng eller Bolbrorende. Den naturlige hydrologi i området kan således genskabes, genslyngning af Bolbrorenden samt hævet grundvandsspejl. I henhold til vandløbsregulativet for Bolbrorenden kræver ændringer af vandløbets forløb tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Ved naturgenopretning på arealerne skal plejeplanen beskrive disse naturgenopretningsprojekter nærmere, herunder valg af metode, materialer og maskinel der skal anvendes samt cirka angivelse for projektets afslutning.

§ 9 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Fredningsnævnets godkendelse erstatter ikke nødvendige tilladelser eller dispensationer, der skal indhentes ved andre myndigheder.

8. Erstatning

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, skal der i forbindelse med en afgørelse om fredning tages stilling til erstatning.

Fredningsnævnet tillægger herefter Det Danske Spejderkorps erstatning med grundtaksten for fredningen af korpsets ejendom matr.nr. 3 tb Rungsted By, Rungsted. Erstatningen fastsættes således til 3.600 kr.

Fredningsnævnet tillægger endvidere Grundejerforeningen Bolbrohøj erstatning for fredning af foreningens sti, der går fra Bolbrohøj til selve fredningsområdet. Taksten for fredning af stier er 15 kr. pr. m. Stien er efter det oplyste 55 m lang. Erstatningen fastsættes således til 825 kr.

Den øvrige del af fredningsområdet har siden 1921 været ejet af Hørsholm Kommune. Efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, tilkendes der ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer,

medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse. Der fastsættes derfor ikke yderligere erstatning i sagen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 1, skal tre fjerdedele af erstatningsbeløbene betales af staten og en fjerdedel af Hørsholm Kommune.

Niels Olesen

Morten Larsen

Morten Ulf-Jørgensen

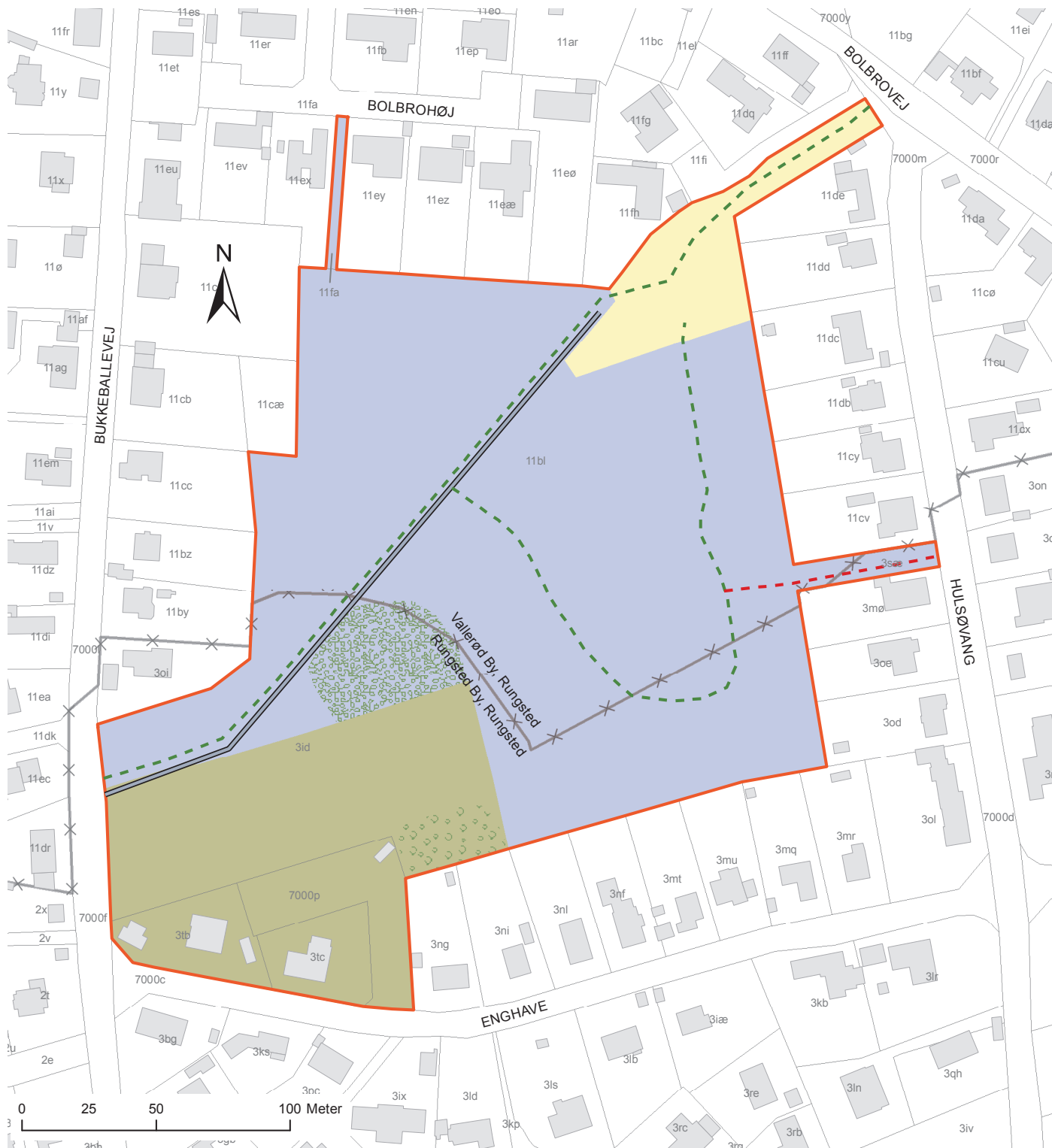

Fredningsforslag - Bolbroengen

20. august 2013

Signaturforklaring

- Eksisterende sti
- Ny sti
- Fredningsgrænse
- §3 Vandløb
- §3 Skovmose
- Skov
- Bygninger
- Ejerlavsgrense
- Delområde 1
- Delområde 2
- Delområde 3

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 32

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

www.fredningsnaevn.dk

Den 21. maj 2017 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-069-2016 – Ansøgning om tilladelse til at nedgrave en spildevandsledning på Bolbroengen, matr.nr. 3id Rungsted By, Rungsted, og matr.nr. 11bl Vallerød By, Rungsted, Hørsholm Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Bolbroengen er omfattet af Fredningsnævnet for Nordsjællands fredningsafgørelse af 23. juni 2015 om fredning af Bolbroengen i Hørsholm Kommune. Fredningens formål er at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedygtighederne for plante- og dyreliv, at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, at skabe grundlag for at der kan ske naturpleje, naturgenopretning og genskabelse af den naturlige hydrologi samt at sikre og forbedre offentlighedens adgang. Fredningsområdet er opdelt i 3 delområder. Ovennævnte ejendomme er beliggende i delområde 1 og 3. Delområde 1 er yderligere opdelt i delområde 1A og 1B. For delområde 1A gælder blandt andet, at arealet har naturformål. Forvaltningen af arealet skal tilrettelægges, så den opfylder formålet med fredningen, således at vilkårene for plante- og dyrelivet sikres og forbedres samt at offentlighedens adgang sikres. Arealet må ikke omlægges, jordbehandles, drænes, opdyrkes, tilplantes, tilsås, gødskes eller sprøjtes. For delområde 1B (nyttehaver), som udgør en del af matr. nr. 3id Rungsted By, Rungsted, og matr. nr. 11bl Vallerød By, Rungsted, er det blandt andet bestemt, at nyttehaverne kan forblive på stedet, men ved opsigelse skal arealet rydes og arealet skal naturgenoprettes således, at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Herefter administreres området som delområde 1A. For delområde 3 er det blandt andet bestemt, at anvendelsen til fritidsformål samt parkeringsplads indtil videre kan fortsætte som hidtil, og arealernes drift og pleje reguleres ikke. Når anvendelsen til fritidsformål ophører, skal det aktuelle areal naturgenoprettes således, at det på sigt atter kan udvikle sig til en naturtype, beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Herefter administreres området som delområde 1A. I fredningsafgørelsens § 5 om faste konstruktioner og anlæg er det blandt andet angivet, at der ikke må etableres faste anlæg og konstruktioner samt henlægges affald. Eksempelvis må der ikke ske anlæg af oplags- og lossepladser, sportsanlæg såsom skydebaner, landingsbaner for modelfly m.m. Der må ej heller anbringes tårne, jagstiger, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer og master, ligesom der ikke må føres luftledninger over arealerne. Fredningen er ikke til hinder for etablering og vedligeholdelse af tekniske anlæg, åmålestationer eller lign. til overvågning af Bolbroende. Fredningen er ikke til hinder for, at en vandindvinding kan ske som hidtil, og der kan som hidtil udføres vedligehold på underjordiske tekniske anlæg og teknikhuse til vandvindingsboringer (råvandsstationer). Ved udskiftning af teknikhuse ved vandindvindingsboringer, skal disse beklædes med træ med nærmere angivne dimensioner og farve. Af § 6 om terrænændringer m.v. fremgår, at der ikke må foretages terrænændringer, herunder hverken opfyldning, afgravning eller planering bortset fra efter forudgående tilladelse fra fredningsnævnet med henblik på naturgenopretning. Deponering må ikke finde sted, ej heller haveaffald, husdyrgødning eller vejmateriel. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan ske oprydning og oprensning i området.

Ansøgningen og Hørsholms Kommunes udtalelse :

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 20. oktober 2016 fra Hørsholm Kommune (sagsnr. 16/17163) modtaget en ansøgning fra Hørsholm Vand, hvorefter der ønskes fredningsnævnets dispensation, således at der kan nedgraves en spildevandsledning på Bolbroengen. Ledningen skal nedgraves ved siden af selve bolbroenden, der krydser det fredede areal. Af kommunens skrivelse fremgår blandt andet:

”Ansøgningen

Der søges om at grave en spildevandsledning på 80 cm i diameter i en dybde af 2,2 m. Ledningen ønskes placeres langs med Bolbroenden. Muld afrømmes, med henblik på genplacering, fortrængt råjord bortkøres og selve ledning lægges grus. Arbejdspladsen afspærres med hegn og der lægges køreplader for arbejdsførelse med adskillelse mod eks. terræn med fibertextdug. Terrænet etableres fuldstændigt efter endt arbejde med minimum 30 cm muldjord. Der etableres to inspektionsbrønde hvor dæksler ligger i terræn.

Vurdering

Da terrænet retableres efter endt arbejde, anbefaler Hørsholm Kommune, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til nedgravning af ledning efter Naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 på vilkår, at terrænet retableres med mindst 30 cm muldlag efter endt arbejde, at terrænet beskyttes under udførelse ved at der etableres arbejdsvej på køreplader som lægges på fibertextdug og at parkering og etablering af arbejdsplads foregå på parkeringsarealet i delområde tre. Sti langs Bolbroenden afspærres i arbejdsperioden.”

Af det medsendte ansøgningsmateriale, hvor det ansøgte nærmere er beskrevet, fremgår blandt andet:

”Formål med projektet

Formålet med projektet er at etablere en ny spildevandsledning fra Birkedalen og frem til det nyere sparrebassin beliggende i det nordvestlige hjørne af Bolbroengen. Formålet med først etableringen af bassinet på Bolbroengen og efterfølgende den nye ledning er at reducere overløb fra de fælleskloakerede oplande til Bolbroenden. Projektet er således i fuld overensstemmelse med Hørsholm Kommunes Spildevandsplan fokusområde om "at forbedre kloakkens mulighed for at lede regnvand væk ved kraftrig regn, uden at det medfører skader på ejendomme."

Det vurderes ikke som muligt at placere ledningen med en anden placering end den ønskede henover Bolbroengen og dermed det i henhold til naturbeskyttelseslovens beskyttede areal. Dette skyldes primært de topografiske forhold i området. ... Bolbroengen er således placeret i en naturlig lavning i landskabet og vil derfor være det naturlige sted at placere den nye ledning. Dette er tillige baggrunden for Boldbroendens naturlige placering hen over engen, ligesom anlæg af de den nuværende spildevandsledning og sparrebassinet er valgt med henvisning til topografien.

Såfremt ledningen således skulle føres nord om Bolbroengen via Bukkebalevej og Bolbrovej eller syd om Bolbroengen via Enghave og Hulsøvang ville topografien medføre, at ledningen ikke kan anlægges som gravitationsledning. En alternativ vil således medføre, at spildevandet ska) pumpes, hvilket vurderes som ikke-realiserbar grundet de store økonomiske omkostninger forbundet med såvel anlæg og fremtidig drift.

Endvidere vil etableringen af ledningen henover Bolbroengen have den store fordel, at ledningen kobles på sparrebassinet på Bolbroengen, hvorved regnvandet kan tilbageholdes ved større belastning af fælleskloakken som følge af større regnskyl, hvorved risikoen for oversvømmelser af områder nord for Bolbroengen reduceres og dermed ikke ledes ud i en recipient.

Det skal endvidere bemærkes, at anlægget tillige vil klargøre spildevandsnettet over Bolbroengen til en eventuel fremtidig separering af det eksisterende fællessystem. Projektet vil således blot fremskynde senere nødvendige anlægsarbejder over engen i forbindelse med separation af den eksisterende spildevandsledning (etablering af to rørsystemer).

Til støtte for det ansøgte skal jeg som tidligere særligt henvises til, at der er tale om etableringen af offentlig spildevandsledning, der har væsentlig samfundsmæssig interesse. Jeg skal samtidig henvises til, at der udelukkende vil ske en kortvarig påvirkning af naturområdet i anlægsfasen, og at spildevandsledningen ikke permanent vil ændre tilstanden af området.

Jordhåndteringsplan og arbejdspladsindretning

...

Der skal særligt henvises til, at anlægsarbejdet vil blive udført med fokus på at minimere anlægsperioden og trykket på engen, ligesom vandløbet ikke vil blive berørt. Endvidere henvises der til, at den offentlige stiadgang over engen under anlægsarbejdet bevares med nuværende beliggenhed mellem den eksisterende spildevandsledning og Bolbroenden, men at stien om nødvendigt sikres via udlagte plastplader i tilfælde af, at stien som følge af mudder mv. bliver ufremkommelig i anlægsperioden, idet offentligheden afskæres fra søge væk fra stien og længere mod vest.”

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Hørsholm afdeling, afgav den 17. november 2016 høringssvar, hvoraf blandt andet fremgår:

”Danmarks Naturfredningsforening (DN) har gennemgået det af Hørsholm Kommune og af Rambøll anførte, som ikke giver anledning til bemærkninger. DN savner imidlertid en redegørelse for *grundvandsforholdene* i området, idet det er af største vigtighed,

- At lægningen af ledningen ikke må kunne føre til en sænkning af grundvandstilstanden – og dermed ændring af naturforholdene - i Bolbroengen

DN anbefaler derfor, at de af Rambøll angivne specifikationer og Hørsholm Kommune anbefalede vilkår suppleres med en bestemmelse om at det skal sikres, at ledningen og udgravningen for denne ikke efterfølgende kan medvirke til at dræne området. ”

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nu Miljøstyrelsen) har den 21. november 2016, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

”Det fremgår ikke af det sagsmateriale Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har modtaget, om rørlægningen på længere sigt vil kunne påvirke områdets vegetation, fauna og dræningsforhold. Der synes alene at være redegjort for, at de topografiske forhold vil blive retableret. Fredningsnævnet skal være opmærksom på, at der er tale om nedgravning af en ledning med en diameter på 0,8 meter. Ledningen nedlægges i grus i en dybde af 2,2 meter i en grav på 1,8 -2,0 meters bredde. Anlægsarbejdet medfører derfor en ændring af jordbundsforholdene, idet der for hver løbende meter af ledningen tilføres 1,5 m³ grusmateriale.

Styrelsen har på nedenstående kort angivet placeringen af det ansøgte med en rød linje.

Supplerende om ansøgningen og Hørsholms Kommunes endelige udtalelse:

Foranlediget af de indkomne høringsvar har medvirkende landinspektørfirma LE34 den 9. december 2016 oplyst, at kloakledningen udføres i plastmateriale, der er mindre følsomt over for lokale sætninger, at kloakledningen udføres med tætte fleksible rørsamlinger, der hindrer indsvivning til ledningen, og at den færdige kloakledning kvalitetssikres ved trykprøvning, så eventuelle utætheder straks kan udbedres i forbindelse med anlægsarbejdet.

Hørsholm Kommune har den 15. marts 2017 efter indhentelse af supplerende oplysninger hos ansøger afgivet en supplerende udtalelse i relation til det i høringsvarene angivne om, at ledningsgraven muligvis vil have en drænende effekt, hvoraf fremgår:

”...

Ansøger oplyser, at der vil blive etableret 6 tværgående lerskotter i ledningsgraven der vil forhindre afdræning af grundvand i ledningsgraven. Hørsholm Kommune vedlægger de supplerende oplysninger.

Hørsholm Kommune kan på den baggrund anbefale, at Fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte efter Naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 på vilkår,

1. at terræn retableres med mindst 30 cm muldlag efter endt arbejde,
2. at terrænet beskyttes under udførelse ved at der etableres arbejdsvej på køreplader som lægges på fibertextdug,
3. at parkering og etablering af arbejdsplads foregår på parkeringsarealet i delområde tre,
4. at nye brønddæksler placeres i niveau med eksisterende terræn.

5. at der indbygges tværgående lerskotter i ledningsgraven som beskrevet i supplerende ansøgningsmateriale af 20. januar 2017 og 8. februar 2017.”

Af det med udtalelsen medsendte materiale fremgår om de angivne lerskotter blandt andet:

”...

Lerskot i ledningsgrav

Der skal på ledningstrækningen i Bolbroengen pr. 50 m indbygges et lodret lerskot på tværs af ledningsgraven.

Ler til lerskot skal opfylde følgende krav:

- Ler skal være oprindelige morænelersmaterialer (siltet, sandet, gruset ler)
- Der må ikke forekomme sten med tværmål over 100 mm
- Materialet skal være homogent uden lag eller linser af sand eller silt
- Lerindhold (vægtprocent af materiale mindre end 0,002 mm) skal være større end 14 %
- Plasticitetsindeks skal være større end 5 %
- Kalkindholdet skal være mindre end 30 %
- Vandindholdet skal ved indbygning være i intervallet 1-2 % over det optimale, bestemt ved Standard Proctor forsøg.

Udførelse

Materialer i lerskottet

- Lerskot etableres fra udgravningsbund til ca. 0,3-0,5 m under terræn som et 1,0 m tykt (færdig-indbygget tykkelse i ledningsgravens længderetning) skot.
- Materialerne hertil indbygges lagvist med en færdigindbygget højde, der ikke overstiger 0,3 m pr. lag.
- Samtidig med indbygningen af lerskottet gennemgås overfladen af hvert indbygningslag og synlige sten med for stort tværmål fjernes. Hullerne fyldes med ler, og der komprimeres som lerlaget i øvrigt.
- Under hele indbygningsprocessen skal det sikres, at lerskottet ikke beskadiges af klimapåvirkninger (udtørring, opblødning, erosion eller frysning). Dette kan foregå enten ved hurtig successiv opbygning af skotlagene og hurtig udlægning af minimum 0,3 m opgravede muldjord
- Komprimering af ler i lerskot skal opfylde kravene i AAB Jordarbejder for råjord indbygget ≤ 2 m under befæstet overflade.”

Supplerende høringsvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Hørsholm afdeling, har på baggrund af de supplerende ansøgningsoplysninger den 6. april 2017 angivet blandt andet, at foreningen finder, at den nu angivne indbygning af tværgående lerskotter i ledningsgraven er en god og fornuftig foranstaltning som hjælp til sikring af den fremtidige grundvandsstand. Foreningen har tilføjet, at der dog ikke ses at foreligge en redegørelse for grundvandsforholdene i området under anlægsperioden, dvs. også sikring mod grundvandstab i anlægsperioden for den store ledning. Det henstilles derfor, at dette forhold afklares med Hørsholm Kommune, inden arbejdet igangsættes. Foreningen kan med disse bemærkninger tilslutte sig de af kommunen foreslåede vilkår i forbindelse med en dispensation fra fredningsnævnet.

Miljøstyrelsen har i en supplerende udtalelse af 6. april 2017 henvist til sit høringssvar af 21. november 2016.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder efter det foreliggende at kunne lægge til grund, at det ansøgte er velbegrundet ud fra hensynet til den offentlige kloakering i området. Fredningsnævnet lægger endvidere til grund, at de topografiske forhold vil blive reetableret efter anlægsarbejdets udførelse. Med de oplyste foranstaltninger, der skal sikre mod negative ændringer i drænings- og grundvandsforholdene i relation til de fredningsmæssige hensyn, finder fredningsnævnet endvidere at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder yderligere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Dispensationen meddeles på de vilkår 1-5, som fremgår af Hørsholms Kommunes skriftlige indlæg af 15. marts 2017, som gengivet ovenfor. Det er tillige et vilkår, at der mellem Hørsholm Vand og tilsynsmyndigheden for fredningen, Hørsholm Kommune, indgås en aftale, eller at kommunen fører et sådant tilsyn med anlægsarbejdet, således at det sikres, at der i anlægsperioden ikke sker generelle ændringer i grundvandsforholdene i området, at grundvandsstanden i anlægsområdet påvirkes mindst muligt i anlægsperioden, og at det sikres, at anlægsarbejdet ikke varigt eller længerevarende påvirker områdets vegetation, fauna og dræningsforhold.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Dispensationen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 5.

En tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
 - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:

Hørsholm Vand ApS, Håndværkersvinget 2, 2970 Hørsholm, rtj@horsholmvand.dk

LE34, att: Kasper Thaarup Hansen, kth@le34.dk

Hørsholm Kommune

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening i Hørsholm

Miljøstyrelsen

Friluftsrådet

Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland

DOF

DOF København

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.

Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
- 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.

Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.